

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม
**Implementation of Educational Strategy and Education for Sustainable
Development for Basic Education Level under The Local Government
Organization in Nakhon Phanom Province**

ภาณุพันธ์ จินาวรณ์,
สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์ และ จารุวรรณ เขียวน้ำชุม
มหาวิทยาลัยนครพนม

**Phanupan Jinaworn,
Sumalee Sriputtarin and Jaruwat Kheawnamchum**
Nakhon Phanom University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 646150110021@npu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา
จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน 2) ศึกษาและเปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
จำแนกตาม สถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและ 4) ศึกษาอำนาจ
พยากรณ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ผู้บริหาร
สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 175 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถาม
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .972 และ .944

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนก
ตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

2. การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของ
โรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* วันที่รับบทความ : 27 มกราคม 2566; วันแก้ไขบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2566; วันตอบรับบทความ : 28 กุมภาพันธ์ 2566

Received: January 27, 2023; Revised: February 16, 2023; Accepted: February 28, 2023

3. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในระดับสูงอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 2 ตัวแปร คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 และ ยุทธศาสตร์ที่ 2 โดยร่วมกันพยากรณ์การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้ร้อยละ 64.60

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา; การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstracts

This research aims 1) to study and compare implementation of education strategy classified by by status and school education levels 2) to examine and compare education for sustainable development classified by by status and school education levels 3) to investigate the relationship between implementation of educational strategies and education for sustainable development and 4) to analyze the prediction power of implementation of educational strategies affecting education for sustainable development at the level of basic education under the local administrative organizations in Nakhon Phanom province. The samples were teachers, school administrators and basic education institutions committees total of 175. The instruments used were two issues of five-rating scale questionnaires with the and .972 and .944 reliability.

The results of research were found that

1. Implementation of educational strategy was overall revealed in the high level. Comparison results classified by status and school education levels as overall were significantly different at the .01 level.

2. Education for sustainable development was overall revealed in the high level. Comparison results classified by status and school education levels as overall were significantly different at the .01 level.

3. Implementation of education strategy had to the high level of positive correlation with education for sustainable development was significantly different at the .01 level

4. There are 2 variables for the implementation of educational strategy that affect education for sustainable development: Strategy 6 and Strategy 2, together predicting education for sustainable development at 64.60 percent.

Keywords: Educational Strategy; Education for Sustainable Development; Local Government Organization

บทนำ

ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับ “การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” (Education for Sustainable Development: ESD) โดยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) หรือ ยูเนสโก (UNESCO) กล่าวว่า การศึกษาจะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับ การได้มาซึ่งความรู้ตลอดชีวิตของบุคคลนั้นและการพัฒนาทัศนคติเชิงบวกเพื่อรับมือกับความท้าทายระดับโลก (UNESCO, 2018 : 1) นอกจากนี้ การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยังอยู่ในเป้าหมายที่ 4 ของ เป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้กำหนดและใช้เป็นกรอบในการพัฒนาของประเทศสมาชิกทั่วโลก มีเป้าหมายคือ การศึกษาสำหรับทุกคนอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกันและการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อ ปวงชน (UNESCO, 2017 : 18) จากข้อมูลดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย เพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ทุกภาคส่วนในประเทศต้องผลักดันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา จัดเป็นแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาของหน่วยงานทาง การศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ในการจัดการศึกษาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตของ หน่วยงานทางการศึกษาในห้วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่วางแผนการดำเนินงานภายใต้กรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) และเป็นหัวใจสำคัญในการวางแผนดำเนินงานตามนโยบายทางการ ศึกษาของสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564 : 2 – 11)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่สำคัญอีกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการยุทธศาสตร์ ทางการศึกษา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ได้มีรับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ประเด็นเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่โรงเรียนสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมต้องดำเนินการ (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด นครพนม, 2564 : 2) อย่างไรก็ตาม พบว่า ยังไม่พบข้อมูลเชิงสถิติที่กล่าวถึงการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม

จากที่มาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยทางการบริหารและการพัฒนาการศึกษา ในเชิงนโยบายทางการศึกษา การบริหารและจัดการศึกษาในระดับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตาม สถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตาม สถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ดำเนินการลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 176 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จำนวน 141 คน รวมจำนวน 317 คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565

3. การกำหนดขนาดและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie R.V. and Morgan D. W., (1970 : 608) จำแนกเป็น ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 88 คน กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จำนวน 87 คน รวมจำนวน 175 คน และการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ สถานภาพและขนาดของโรงเรียนเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ยึดตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมตามแนวทางของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

2. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ IC (Index of Item Congruence : IC) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธณี, 2565 : 220) ดังนี้

(1) แบบสอบถามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง .80 – 1.00

(2) แบบสอบถามการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3. สร้างเครื่องมือฉบับที่ 1 แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษา กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

4. นำผลการทดลองใช้ (Try Out) มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยวิธีหาค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Index of Item Congruence : IC) เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson'Product – Moment Coefficient of Correlation) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ .23 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2558 : 73) จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้ง 2 ฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยต้องมีค่า .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2560 : 117) ดังนี้

(1) แบบสอบถามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .38 – .88 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .972

(2) แบบสอบถามการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน 16 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .35 – .87 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .944

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความร่วมมือจากครูผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามงานวิจัยถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR Code สำหรับให้กลุ่มตัวอย่างทำการสแกนเพื่อตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นในรูปแบบ Google forms แนบท้ายหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้

3. รับแบบสอบถามกลับคืนโดยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม 7 – 15 วัน เมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยแบบสอบถามมีความถูกต้องของข้อมูลครบถ้วนทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ในส่วนที่เป็นการ

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากนั้นดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 นำคะแนนไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์คะแนนและความหมาย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด (2560 : 82 – 83)

2. ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมและรายยุทธศาสตร์ ด้วยการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

2.1 จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที่ t-test (Independent Samples)

2.2 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

3. ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม ด้วยการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

3.1 จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที่ (t-test Independent Samples)

3.2 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

4. ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation)

5. ตอนที่ 5 วิเคราะห์หาอำนาจพยากรณ์ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Item Congruence : IC)

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) (สมนึก ภัททิยธนี, 2565 : 220)

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับการหาค่าสัมประสิทธิ์ (α – Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2560 : 117)

2. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสถานภาพ ใช้การทดสอบค่าที่ t -test (Independent Samples)

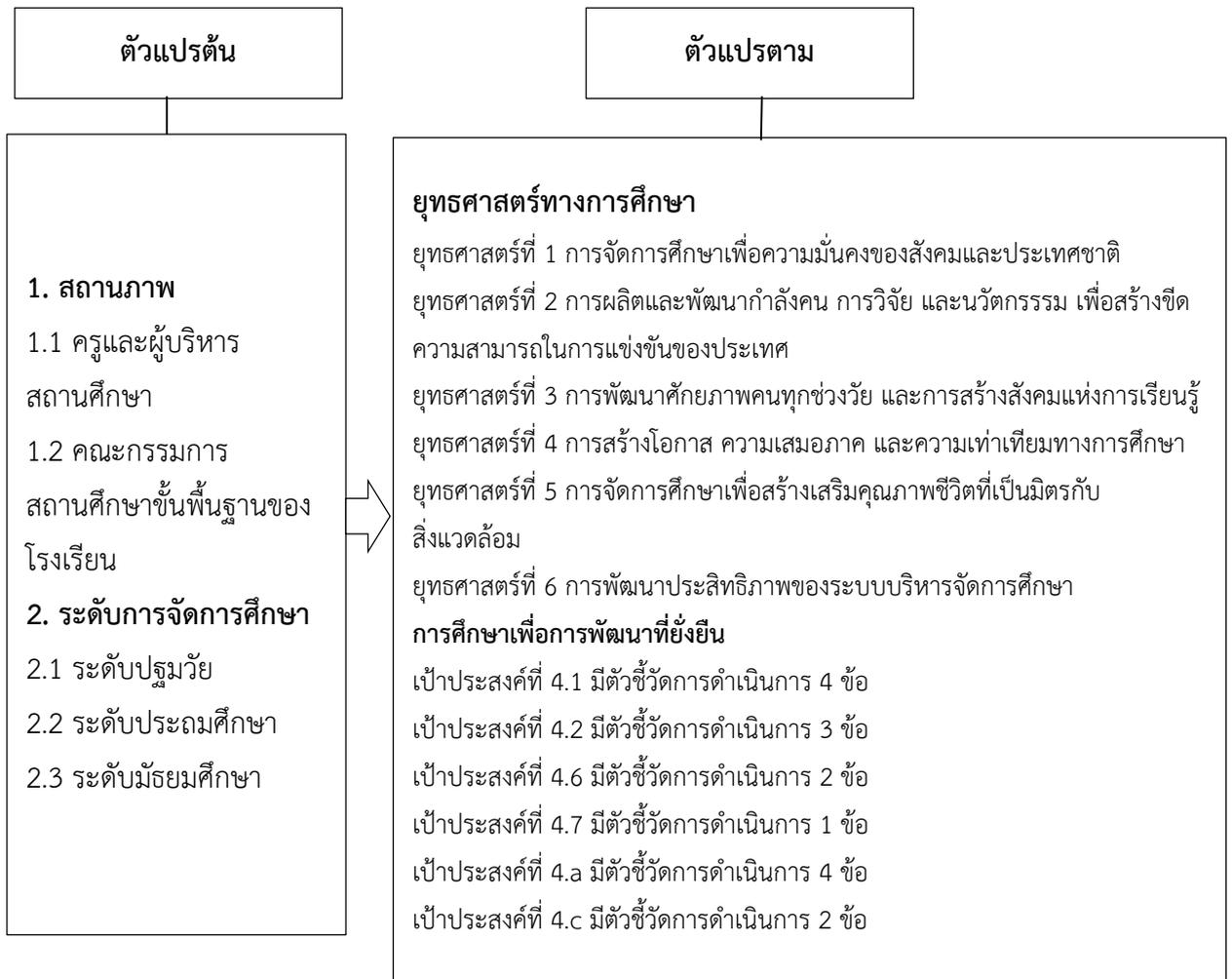
3.2 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างระดับการจัดการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe' (สุพัฒน์ สุขมลสันต์, 2555 : 60)

3.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation) (บุญศรี พรหมมาพันธ์, 2561 : 35)

3.4 การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) (ประยูรศรี บุตรแสนคม, 2555 : 43 – 60)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ส่วนของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบของ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งมียุทธศาสตร์ย่อย 6 ยุทธศาสตร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 ข) และส่วนของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 6 เป้าประสงค์ 16 ตัวชี้วัด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 ก : 6) ดังแผนภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ยุทธศาสตร์ และอยู่ในระดับมาก 5 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ($\bar{x} = 4.58$) และยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ($\bar{x} = 4.23$)

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายเป้าหมาย พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 เป้าหมาย เป้าหมายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าประสงค์ที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและใน ส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573 ($\bar{x} = 4.25$) เป้าหมายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป้าประสงค์ที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ภายในปี 2573 ($\bar{x} = 3.68$)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายยุทธศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ, ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้, ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา, ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ยุทธศาสตร์ที่ 6

การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายเป้าหมาย พบว่า เป้าประสงค์ที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผลภายในปี พ.ศ. 2573 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป้าประสงค์ที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป้าประสงค์ที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในความร่วมมือของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป้าประสงค์ที่ 4.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรงครอบคลุมและมีประสิทธิผล

สำหรับทุกคน ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สูงกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน เป้าหมายอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมและรายเป้าหมาย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับ การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด นครพนม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation) ผลการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม พบว่า โดยภาพรวม การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับการศึกษาเพื่อพัฒนา ที่ยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา (X) กับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Y) เท่ากับ 0.78 ($r_{xy} = 0.78$)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์หาอำนาจการพยากรณ์ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อ การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด นครพนม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยตามตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE _b	Beta	t	Sig
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของ ระบบบริหารจัดการศึกษา (X ₆)	.63	.10	.57	6.67**	.00
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ (X ₂)	.29	.10	.26	2.97**	.00

$R = .80$ $R^2 = .65$ $R^2_{Adj} = .64$ $SE_{est} = .41$ $F = 156.89$ $a = 0.06$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มียุทธศาสตร์ทางการศึกษา 2 ยุทธศาสตร์ ที่สามารถพยากรณ์การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (X_6) และยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (X_2) โดยส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์ ที่สามารถพยากรณ์การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Y) ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถพยากรณ์การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้ร้อยละ 64 ($R^2 = .64$) และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.06 + .63X_6 + .29X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = .57Z_6 + .26Z_2$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ยุทธศาสตร์ และอยู่ในระดับมาก 5 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ และยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ต้องดำเนินการให้เป็นตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564 : 2 – 11) สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และคณะ (2564 : 33 – 43) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ดังกล่าวมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ในการดำเนินการ และสอดคล้องวชิระ พลพิทักษ์ (2563 : 133 – 301) ได้ทำวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบ และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบาย ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์

อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Dominic Maina Ndegwah (2014 : 993 – 1002) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Factors Affecting the Implementation of Strategic Plans in Public Secondary Schools in Nyeri County, Kenya ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในตำบล Mukurweini และ Othaya Sub-county มีแผนกลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการจัดการ นโยบายสถาบัน การจัดสรรทรัพยากร และรางวัล/สิ่งจูงใจ ข้อเสนอแนะในการวิจัย โรงเรียนควรบังคับใช้นโยบายสถาบัน ควรมีนโยบาย/งบประมาณการจัดสรรทรัพยากร และควรมีโครงการให้รางวัล/สิ่งจูงใจที่ช่วยในการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเป้าหมาย พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 เป้าหมาย เป้าหมายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าประสงค์ที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573 เป้าหมายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป้าประสงค์ที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี 2573 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ต้องดำเนินการให้เป็นตามนโยบายของรัฐบาล ที่หน่วยงานทางการศึกษาของรัฐต้องนำเป้าหมายที่ 4 ของเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้กำหนดและใช้เป็นกรอบในการพัฒนาของประเทศสมาชิกทั่วโลก มาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับทุกคนอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน และการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชาชน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2564 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ วุฒิประเสริฐกุล (2563 : 114 – 149) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับเนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์ (2558 : 61 – 120) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงปวิวรรตเพื่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการจัดการศึกษาและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การสร้างความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานทรัพยากร การสร้างความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา และการสร้างความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นและสากล

พบว่า โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Mandy Singer-Brodowski et al., (2019 : 1 – 17) ได้ทำการวิจัยเรื่อง *One Transformation Path Does Not Fit All—Insights into the Diffusion Processes of Education for Sustainable Development in Different Educational Areas in Germany* ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเผยแพร่การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีความเหมาะสม โดยสภาพโครงสร้าง เป้าหมายเชิงระบบ และความเข้าใจด้านการศึกษาภายในพื้นที่การศึกษานั้น ๆ มีผลกระทบต่อกระบวนการเผยแพร่การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ Thao Phuong Nguyen, (2019 : 1 – 13) ได้ทำการวิจัยเรื่อง *Searching for education for sustainable development in Vietnam* ผลการวิจัยพบว่า มุมมองต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ESD) ของทั้ง 2 กลุ่มได้แก่ ครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีมุมมองที่สอดคล้องกัน โดยประเด็นใน (ESD) ที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ และสอนวิธีปฏิบัติตนในลักษณะที่ยั่งยืน ซึ่งการวิจัยนี้ก่อให้เกิดถึงลำดับความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนของเวียดนามในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ และระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินการสูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในทั้ง 2 ประเด็น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทการจัดการศึกษาจัดเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติย่อมมีมุมมองแตกต่างกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เป็นองค์คณะบุคคลมีความหลากหลายเพื่อการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งอำนาจหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม พบว่า โดยภาพรวมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ต้องนำยุทธศาสตร์ทางการศึกษามาสู่การปฏิบัติเพื่อบริหารและพัฒนาศึกษาตามกรอบและทิศทางนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล รวมถึงการนำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Annika Manni et al., (2013 : 187 – 205) ได้ทำการวิจัยเรื่อง *Perceived learning experiences regarding Education for sustainable development – within Swedish outdoor education traditions* ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ของประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน กับปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ และสังคม มีความสัมพันธ์กัน และการเปรียบเทียบแนวทางการสอนระหว่าง

โรงเรียนต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน โดยแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นสำหรับโครงการวิจัยนี้พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยความสัมพันธ์และความซับซ้อนในการเรียนรู้การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวแปรการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม มี 2 ตัวแปร คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยร่วมกันพยากรณ์การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้ร้อยละ 64.60 จากยุทธศาสตร์ทางการศึกษาทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมที่ชัดเจนเพียง 2 ยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา และการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สำหรับยุทธศาสตร์ที่เหลือที่ไม่ส่งผลอาจเนื่องมาจากระดับดำเนินการยังไม่ชัดเจนเท่าควร ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัย การพัฒนาการศึกษานานาชาติเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562 : ภู) ที่กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในกรณีนิวซีแลนด์ ญี่ปุ่นและฮ่องกง คือการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่รัฐบาลท้องถิ่น หรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง ส่วนประเทศไทยได้พยายามจะให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาเช่นเดียวกัน แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคทำให้ไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันจัดปัญหาอุปสรรคเหล่านั้นให้หมดไปเพื่อการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนา กำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น ครู ผู้บริหาร สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญในประเด็นนี้ เป็นอันดับแรก เช่น ส่งเสริมให้ครูผลิตงานวิจัยหรือนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าระดับการดำเนินงานการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป้าประสงค์ที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้

ภายในปี 2573 ดังนั้น ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญ
ในประเด็นนี้ เป็นอันดับแรก เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน การคำนวณ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัย การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษากับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ (Area-Based) อื่น ๆ ทั้งงานวิจัยเชิงคุณภาพ งานวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงปฏิบัติการ รวมถึงโมเดลการพัฒนา เพื่อมีข้อมูลสารสนเทศเชิงนโยบายทางการศึกษาและประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และคณะ. (2564). กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษา ในระดับพื้นที่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*. 15 (2), 33-43.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2558). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงปริวรรตเพื่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2561). เทคนิคการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการใช้สหสัมพันธ์และการถดถอย ในการวิจัย *Techniques for Data Interpreting for Using Correlation and Regression in Research*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*. 11 (1), 32-45.
- ประยูรศรี บุตรแสนคม. (2555). การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 17 (1), 43-60.
- วชิระ พลพิทักษ์. (2556). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมนึก ภัททิยณี. (2565). การวัดผลการศึกษา *Educational measurement*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กทม: โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (2555). การเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดสอบรวมเพื่อการวิจัย (Priori and Posteriori Comparisons for a Research Study). *ภาษาปริทัศน์*, 52-68.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...ต่อคณะรัฐมนตรี*. มีนาคม 2564.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานการวิจัย การพัฒนาการศึกษานานาชาติเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560 ก). *รายงานการสังเคราะห์ตัวชี้วัดด้านการศึกษาไทย ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. (2564). *แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. ด่วนที่สุด ที่ นพ 0023.3/ว 400. 26 มกราคม 2564.
- โสภณ วุฒิประเสริฐกุล. (2563). *กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยตามแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. คุชชินีพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- Annika Manni and others. (2013). Perceived learning experiences regarding Education for sustainable development – within Swedish outdoor education traditions, *NorDiNa*. 9 (2), 187 – 205.
- Dominic Maina Ndegwah. (2014). Factors Affecting the Implementation of Strategic Plans in Public Secondary Schools in Nyeri County, Kenya. *International Review of Management and Business Research*. 3 (2), 993 – 1002, June.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 607 – 610.
- Mandy Singer-Brodowski, Nadine Etzkorn and Janne von Seggern. (2019) . One Transformation Path Does Not Fit All—Insights into the Diffusion Processes of Education for Sustainable Development in Different Educational Areas in Germany. *Sustainability*, 1 – 17.
- Thao Phuong Nguyen. (2019). Searching for education for sustainable development in Vietnam. *Environmental Education Research*, 1 – 13.
- UNESCO. (2018). Education for sustainable development and the SDGs: Learning to act, learning to achieve. *Advancing ESD Policy*, January.
- UNESCO. (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. France, 1 – 62.